

4. Den kommunale sprogskoles fremtid (2015-0266016)

Indstilling

Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen indstiller, at Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkender et af punkterne 1-3

1. at den kommunale sprogskole udskilles som en selvstændig enhed i nye lokaler, og at der findes finansiering af de varige merudgifter på ca. 6-8 mio. kr. (brutto) i det øvrige indsatsbudget. Finansieringen findes ved en proportional nedjustering af alle andre dele af indsatsbudgettet. Udskilningen er betinget af, at der i forbindelse med overførselssagen kan opnås finansiering af deponering på anslået op til 70 mio. kr.
2. at den kommunale sprogskole videreføres i nuværende form, og at der findes finansiering af de varige merudgifter på ca. 5 mio. kr. (brutto - svarende til ca. 2,5 mio. kr. netto) i det øvrige indsatsbudget. Finansieringen findes ved en proportional nedjustering af alle andre dele af indsatsbudgettet
3. at den kommunale sprogskole afvikles

Problemstilling

Indstillingen er udsat fra udvalgsmødet den 25. januar 2016.

På Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets møde den 14. september 2015 drøftede udvalget en analyse af danskuddannelsesområdet i Københavns Kommune (BIU 2015-019216), der blandt andet belyser den kommunale sprogskoles rolle og fremtidsmuligheder. Analysen vedlægges som bilag 1.

Beskæftigelses- og Integrationsudvalget besluttede, at forvaltningen skulle udarbejde et beslutningsoplæg vedrørende den kommunale sprogskoles fremtid.

Socialdemokratiet, Enhedslisten og SF afgav protokolbemærkning om, at "Det er essentielt for kommunen, at have egenproduktion indenfor sprogskoleområdet af hensyn til forsyningssikkerhed. Uden dette bliver kommunen meget sårbar overfor konkurer i de private sprogcentre. Dette kan kun sikres ved at have et kommunalt sprogcenter. Det er den eneste garanti for, at vi kan tilbyde sprogkurser for de borgere, der skal tage disse sprogkurser for at modtage ydelser i kommunen. Det er samtidig essentielt, at sprogcenteret skal have begge typer kursister - både ydelsesmodtagere og selvforsørgende - da dette skaber synergi på holdene og giver den bedste sammensætning (begynder / øvede). Derfor går de tre partier ind for model 3". Den omtalte model 3 fra daværende indstilling indebærer, at den kommunale sprogskole bliver en selvstændig enhed i modsætning til i dag, hvor det er en underafdeling på beskæftigelsescenter Center for Beskæftigelse, Sprog og Integration (CBSI).

Socialdemokratiet, Enhedslisten og SF havde desuden følgende protokolbemærkning: "BIF implementerer en model med et kommunalt sprogcenter, og samtidig undersøger muligheden for at finde lokaler til sprogskolen, som kan forbedre skolens konkurrenceevne inden en udskillelse af sprogskolen. Indstillingen skal holdes indenfor Beskæftigelses- og Integrationsudvalgets budgetramme."

Venstre og Konservative afgav protokolbemærkning om, at det ikke "er en kommunal opgave at konkurrere med den eksisterende række af private udbydere af danskundervisningen, hvorfor vi støtter model 2", hvilket henviser til den model, hvor den kommunale sprogskole kun tilbyder undervisning til overførselsmodtagere, og at denne indsats samles på skolen.

Forvaltningen har på den baggrund udarbejdet et beslutningsoplæg om den kommunale sprogskoles fremtid.

Løsning

1. Den kommunale sprogskoles nuværende situation og handlerum

Den kommunale sprogskole havde i 2014 en række økonomiske udfordringer, men skolen fik balance mellem indtægter og udgifter ved hjælp af personaletilpasninger, herunder afskedigelse af medarbejdere.

På nuværende tidspunkt forventer forvaltningen, at sprogskolen i 2015 vil realisere et underskud på ca. 4 mio. kr., hvilket også var delvist indarbejdet i regnskabsprognosen for oktober 2015 (BIU 2015-0237616) og fremgik med et lidt lavere skøn i indstillingen om sprogskolen i september (BIU 2015-019216). Det forventede underskud skyldes dels lavere indtægter end forventet som følge af færre kursister, dels merudgifter som følge af arbejdstidsloven, der betyder flere udgifter end forudsat til lærerløn. Beskæftigelses- og Integrationsudvalget godkendte på møde den 11. januar 2016 (2015-0266016), at den kommunale sprogskoles underskud i 2015 dækkes via indsatsbudgettet og ikke videreføres til 2016.

Et foreløbigt budget for sprogskolen i 2016 viser, at der også næste år kan forventes økonomiske udfordringer på op mod 5 mio. kr. (brutto) uden korrigerende handlinger, jf. tabel 1.

Tabel 1: Foreløbigt budget for sprogskolen i 2016 (mio. kr.)

Indtægter	
Danskundervisning (selvforsørgede)	-9,4
Danskundervisning (forsørgede)	-14,0
Øvrige indtægter (FVU, mv.)	-7,2
Indtægter i alt	-30,6
Udgifter	
Løn til lærere og vejledere	20,2
Løn til ledelse	1,9
Administrative lønninger mv.	4,8
Andet personale (kantine/rengøring)	0,3
Lønudgifter i alt	27,3

Bygningers vedligehold og rengøring/vagt	0,6
Leje af lokaler, mv.	4,6
Administrative udgifter, mv.	2,9
Øvrige driftsudgifter i alt	8,1
Udgifter i alt	35,4
Resultat	4,8

Budgettet er blandt andet baseret på en fremskrivning af de nuværende indtægter, de forventede lønudgifter til de aktuelt ansatte og de forventede huslejeudgifter med de nuværende lejemål. Indtægterne er baseret på de takster, som udvalget har besluttet på møde den 22. juni 2015 (2015-0140870).

Der er i det foreløbige budget ikke indarbejdet konsekvenser af, at Københavns Kommunes status som nul-kvote kommune er ophævet, så kommunen modtager 335 flygtninge fra 2016. Det er dog forvaltningens vurdering, at det ikke vil løse sprogskolens økonomiske udfordringer, at der eventuelt henvises flygtninge. Sprogskolens indtægter vurderes, med betydelig usikkerhed, at vokse med ca. 2 mio. kr. i 2016 og ca. 6 mio. kr. i 2017, hvis alle flygtningene undervises på sprogskolen. Udgifterne for sprogskolen vurderes dog, med betydelig usikkerhed, at vokse omtrent tilsvarende, hvilket skyldes et øget behov for lærere og lokaler. For nærmere specificering henvises til bilag 3, som omhandler konsekvenserne for sprogskolen af eventuel tilgang af 335 flygtninge.

Hvis indtægter og udgifter skal balancere, er der behov for en tilpasning af budgettet. Tilpasningen skal enten ske ved en forøgelse af indtægterne gennem højere takster eller flere kursister eller ved en reduktion udgifterne fx ved personaletilpasninger.

Forvaltningen kan ikke umiddelbart anvise løsninger, som reducerer udgifterne, da lærerne på den kommunale sprogskole allerede underviser mere end lærerne hos de private skoler, og udgiftsandelen til administration/ledelse er relativt lav sammenlignet med de øvrige sprogskoler, jf. BIU 2015-019216. Mht. muligheden for at øge indtægterne, vurderer forvaltningen, at det er usikkert om der kan tiltrækkes flere elever – og om det kan ske uden samtidig at øge udgifterne tilsvarende.

Sprogskolen har iværksat en handleplan med henblik på at mindske underskuddet i 2016, men forvaltningen vurderer, at det aktuelt er usikkert i hvilket omfang underskuddet vil blive reduceret i 2016.

Den mulighed, der resterer, er at øge taksterne til sprogskolen. Forvaltningen vurderer, at der er behov for at anvende denne mulighed, hvis udgifter og indtægter skal balancere. Konsekvenserne af, og betingelser for, denne mulighed, er beskrevet nedenfor.

2. Modeller for sprogskolens fremtid

2.1. Udskillelse af sprogskolen som en selvstændig enhed

Forvaltningens skøn over merudgifterne til den kommunale sprogskole, hvis den udskilles som en selvstændig enhed, fremgår af tabel 2.

Tabel 2: Udgifter ved udskillelse af sprogskolen (mio. kr.)

Eventuelt underskud i 2016	ca. 5
Engangsudgifter	ukendt
<i>heraf flytning</i>	$\frac{1}{2}$
<i>heraf deponering</i>	0 - 70
<i>heraf tilpasning af nye lokaler</i>	ukendt
<i>heraf tomgangsudgifter</i>	ukendt
Løbende merudgifter	1 - 3
<i>heraf husleje</i>	0 - 2
<i>heraf ledelse</i>	1
I alt	ukendt

Forvaltningen kan ikke skønne kvalificeret over eventuelle merindtægter som følge flere kursister grundet mere centralt beliggende lokaler. De nuværende private sprogskoler er således placeret både i Nordvest, på Vesterbro og i Indre By og har alle stort kursistoptag. Men det må antages, at de bedste muligheder for et større kursistoptag skabes ved at finde en beliggenhed i et område, hvor der bor mange med behov for sprogundervisning og hvor der ikke i dag findes en sprogskole.

Der er redegjort for forvaltningens skøn for merudgifterne nedenfor.

Engangsudgifter ved etablering af selvstændig enhed i nye lokaler

Etablering af den kommunale sprogskole som en selvstændig enhed i nye lokaler vil medføre engangsudgifter ved flytningen samt eventuelt til deponering ved indgåelse af nyt lejemål.

Engangsudgifterne til flytningen vedrører fx indretning af nye lokaler, tomgangsudgifter vedrørende det gamle lejemål og udgifter til selve flytningen.

- Udgifterne ved indretning af nyt lejemål og tomgangsudgifter vedrørende det gamle lejemål beror på en række konkrete forhold fx muligheden for, at andre lejere kan overtage det gamle lejemål, hvorvidt det nye lejemål er hensigtsmæssigt indrettet, mv. Forvaltningen har på nuværende tidspunkt ikke grundlag for at vurdere sådanne udgifter nærmere.
- Udgifter til selve flytningen udgør erfaringsmæssigt i størrelsesordenen 150 kr. pr. kvadratmeter. Der må derfor forventes udgifter til selve flytningen på ca. 0,5 mio. kr.

Udgifter til eventuel deponering er aktuel, hvis forvaltningen indgår en længerevarende lejeaftale med en privat udlejer. Deponeringen skal svare til lejemålets ejendomsværdi, som erfaringsmæssigt udgør omkring 12-14 gange den årlige basishusleje. Det vil for sprogskolens vedkommende være en deponering på skønsmæssigt op til 70 mio. kr.

Borgerrepræsentation skal godkende, at forvaltningen indgår lejeaftale med en privat udlejer, og der skal findes finansiering hertil. Forvaltningen vurderer at deponering af en sådan størrelsesorden vil kræve, at forvaltningen tilføres midler hertil i forbindelse med overførselssagen.

Der skal ikke foretages deponering ved leje af Københavns Kommunes egne ejendomme eller ved midlertidige private lejemål med en varighed på op til 3 år uden mulighed for forlængelse.

Løbende merudgifter ved etablering af selvstændig enhed i nye lokaler

Udover engangsudgifter vil der også være højere løbende udgifter ved etablering af en selvstændig sprogskole i mere centralt beliggende lokaler. Forvaltningen skønner, at de løbende merudgifter vil udgøre 1 til 3 mio. kr. (brutto) pr. år:

Merudgifter til basishusleje i private og kommunale lejemål

Sprogskolens nuværende udgifter til husleje forventes at udgøre 3,2 mio. kr. i 2016. Sprogskolen råder over ca. 2.800 m², svarende til en pris pr. kvadratmeter på ca. 1.150 kr.

Forvaltningen har i samarbejde med Økonomiforvaltningens ejendomssteam indledende undersøgt prisniveauet på det private lejemarked. Prisen for centralt beliggende lokaler ligger typisk mellem 1.400 og 1.650 kr. pr. kvadratmeter pr. år, svarende til en årlig udgift på mellem 3,9 mio. kr. og 4,6 mio. kr. for 2.800 kvadratmeter. Da der er risiko for, at kvadratmeterudnyttelsen ikke er effektiv, kan udgifterne skønsmæssigt blive ca. 10 pct. højere. Det vil sige, at udgifterne kan blive op til 1,9 mio. kr. højere end sprogskolens aktuelt budgetterede udgifter for 2016.

Forvaltningen har forespurgt i Københavns Ejendomme om muligheden for at leje lokaler i kommunens egne ejendomme, hvor prisniveauet er stort set som i eksisterende lokaler. Der er aktuelt kun et centralt beliggende lejemål i kommunens egne ejendomme, som er ledigt. Det er Bernstorffsgade 21. Det vurderes dog at dette lejemål ikke er egnet til brug for en kommunal sprogskole grundet indretningen, og det kan desuden bemærkes, at ejendommen har et stort vedligeholdelses efterslæb. Der kan være udsigt til et attraktivt lejemål (Hans Nansen Gård), der ligger tæt ved International House og Erhvervshuset. Den seneste vurdering er dog, at det ikke er sandsynligt, at lejeaftale kan indgås inden for en rimelig tidshorisont, idet den nuværende lejer (Københavns Ejendomme) muligvis ønsker at bevare lejemålet trods visse pladsudfordringer.

Merudgifter til ledelse

Forvaltningen vurderer, at merudgifterne til ledelse bliver i størrelsesordenen 1,0 mio. kr. pr. år. Estimatet bygger på, at sprogskolen fremover skal betale lønudgifterne til skoleleder og en souschef fuldt ud, mens skolen aktuelt kun betaler ca. 40 pct. af disse udgifter og CBSI's beskæftigelsesdel betaler resten.

Det forudsættes, at udgifterne til andre områder vil kunne holdes uændret.

Økonomiske konsekvenser

Det er forvaltningens vurdering, at en udskilning af den kommunale sprogskole indebærer et behov for budgettilpasning på sprogskolen på op til ca. 8 mio. kr. svarende til ca. 15 årsværk. Beløbet er eksklusiv tomgangsudgifter, udgifter til tilpasning af nye lokaler samt eventuelle udgifter til deponering. Forvaltningen vurderer, at det er risikobetonet at satse på øget aktivitetsomfang som finansieringskilde, da det kan bringe sprogskolen i yderligere økonomiske vanskeligheder.

Hvis sprogskolen skal være i balance, skal taksterne forøges i forhold til i dag. Det forudsættes, at forvaltningen kan opnå refusion for merudgifter, der skyldes en forøgelse af taksterne.

Det vil dels kræve en fravigelse fra det hidtidige mangeårige princip om, at kommunale og private leverandører sidestilles (UUU u146/03, 3. december 2003), dels at der skal kunne argumenteres sagligt for de højere takster.

De saglige argumenter kunne fx være ønsket om, at kunne levere danskuddannelse i bestemte lokalområder (jf. BIUs beslutning om Urban-planen BIU 2015-0257886), samt ønsket om at bevare en sprogskole som en del af Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen med tæt samarbejde med beskæftigelsesindsatsen. Da det efter forvaltningens vurdering ikke umiddelbart er muligt at drive skolen billigere end i dag, vil ønsket om en kommunal sprogskole med ovenstående bevæggrunde udgøre saglige argumenter.

Merudgifter skal afholdes inden for indsatsbudgettet, og det betyder, at der skal nedprioriteres andre steder på indsatsbudgettet.

2.2. Sprogskolen fortsætter på uændrede vilkår

Forslaget indebærer, at den kommunale sprogskole fortsat er en del af beskæftigelsescentret CBSI (Center for Beskæftigelse, Sprog og Integration), og at skolen fortsat tilbyder hele danskuddannelsesstilbuddet, det vil sige både danskuddannelse 1, 2 og 3 samt arbejdsmarkedsrettet dansk til såvel overførselsmodtagere som selvforsørgede.

Økonomiske konsekvenser

Det er forvaltningens vurdering, at en uændret fortsættelse af den kommunale sprogskole indebærer et behov for lavere udgifter eller højere indtægter på sprogskolen i 2016 på ca. 5 mio. kr. svarende til ca. 8 årsværk. Dette forslag vil ligeledes kræve, at der besluttet særskilt højere takster til den kommunale sprogskole, og at finansieringen findes et andet sted på indsatsbudgettet. Det forudsættes, at forvaltningen kan opnå refusion (50 pct.) for merudgifter, der skyldes en forøgelse af taksterne, og det betyder, at der skal nedprioriteres for 2,5 mio. kr. andre steder på indsatsbudgettet. Fordelingen af besparelsen på ekstern og intern indsats ved en proportional nedjustering af indsatsbudgettet fremgår af tabel 3.

Tabel 3. Fordeling af merudgifter (mio. kr.)

Intern indsats	-0,9
Ekstern indsats	-1,6
I alt	-2,5

2.3. Sprogskolen afvikles

Forslaget indebærer, at den kommunale sprogskole afvikles.

Økonomiske konsekvenser

Danskundervisningen vil efter afvikling kunne finansieres af de nuværende modultakster, hvorfor der ikke vil være behov for at reducere det øvrige indsatsbudget. Der kan eventuelt være behov for en mindre reduktion i en overgangsperiode, mens skolen afvikles. Forvaltningen vurderer umiddelbart,

at de private sprogcentre vil kunne varetage danskundervisningsopgaven, da de allerede leverer over 90 pct. af den aktuelle produktion.

Økonomi

Se ovenfor.

Videre proces

Hvis Beskæftigelses- og Integrationsudvalget beslutter, at den kommunale sprogskole udskilles som en selvstændig enhed i nye lokaler, vil forvaltningen mere konkret afdække mulighederne for at leje centralt beliggende lokaler.

Hvis Beskæftigelses- og Integrationsudvalget beslutter, at den kommunale sprogskole afvikles vil Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen udarbejde en indstilling om den konkrete proces.

Birgitte Hansen / Jacob Zeberg Eberholst

Beslutning

SF fremsatte følgende ændringsforslag til erstatning af indstillingens oprindelige 3 at-punkter:

"at den kommunale sprogskole videreføres som specialskole for traumatiserede, ordblinde og andre særlige grupper.

at de resterende sprogskoler pålægges at tage de resterende ydelsesmodtagere.

at forvaltningen pålægges at sikre, at der er flere civilsamfundsaktører blandt de private skoler efter næste udbud."

Der blev begæret afstemning om ændringsforslaget.

For stemte: 1 (F)

Imod stemte: 9 (B, A, C, V, I, Ø)

Undlod: Ingen.

Hermed blev ændringsforslaget forkastet.

SF afgav følgende protokolbemærkning:

"Vi tror i SF på, at det giver en vigtig synergi, når flygtninge og indvandrere på offentlig forsørgelse har en dagligdag blandt folk i arbejde. Det skaber nye venskaber og kontakter og kan være med til at bane vejen ind på arbejdsmarkedet for en gruppe mennesker, som vi historisk har haft ekstremt svært ved at få i job. Derfor er vi rigtig kede af, at det ikke er muligt at fortsætte den model, som man hidtil har haft på vores kommunale sprogskole. Vi mener, at den daglige kontakt ude i civilsamfundet er langt bedre til at skabe kontakt til arbejdsmarkedet end i et kunstigt beskæftigelsessystem. Derfor har vi foreslået, at den kommunale sprogskole videreføres som specialskole for traumatiserede, ordblinde og andre særlige grupper, og at de private sprogskoler pålægges at tage de resterende ydelsesmodtagere. Det var der ikke flertal for. Det har samtidig været vigtigt for SF, at man fortsat har en kommunal sprogskole, hvorfor vi efterfølgende har støttet, at sprogskolen specialiserer sig indenfor målgruppen af flygtninge og ydelsesmodtagere. Det er for SF nu vigtigt at sikre medarbejderne ro til at udvikle den nye model."

Bilag

1. Analyse af danskuddannelse

2. Høringssvar fra CBSI om analyse af danskuddannelsesområdet

3. Konsekvenser for den kommunale sprogskole ved tilgang af 335 flygtninge